

Л.С. ТРИШАК**Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ, Україна***О.М. РОМАШКО*****Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ, Україна***Н.О. КРИХІВСЬКА******Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ, Україна*

Актуальні питання стабільності депозитної бази державних банків

Ефективність функціонування банківської системи будь-якої держави визначається достатністю її ресурсної бази, яка, в основному, сформована з депозитних джерел. Метою статті є оцінка стану та тенденцій розвитку депозитної бази державних комерційних банків України, які входять до четвірки найбільших банківських установ за рівнем активів та зобов'язань. Висвітлено поняття депозиту та виділено три базисні підходи до трактування даної дефініції. Проведено оцінку депозитної діяльності державних банків за обсягами та структурою впродовж 2017–2019 років. Результати проведеного аналізу демонструють позитивну тенденцію до росту величини депозитних ресурсів усіх державних банків окрім АТ «Укресімбанк». Для стабільності ресурсної бази комерційних банків необхідно домінування частки строкових депозитних коштів над вкладами до запитання, що протягом 2017-2019 років мало місце у АТ «Ощадбанк» та АТ «Укресімбанк». Проблеми збалансування структури депозитних ресурсів за термінами залучення виявлено у АТ КБ «Приватбанк» та АТ «Укргазбанк». Оскільки якісна оцінка стабільності депозитних операцій можлива лише при проведенні аналізу сукупності відносних аналітичних коефіцієнтів, то в статті представлено основні показники, за допомогою яких можна провести аналіз оборотності та результативності використання залучених ресурсів банківськими установами. На основі аналізу показників оцінки строкових та поточних депозитів охарактеризовано особливості функціонування ринку депозитів державних банків упродовж 2019 року. Визначено, що позитивна динаміка в організації депозитної діяльності українських державних банків є результатом проведення ефективної депозитної політики. Навіть при низьких депозитних ставках обсяг депозитного портфеля за останні роки збільшився, що свідчить про поступове відновлення довіри клієнтів-вкладників до вітчизняної банківської системи.

Ключові слова: державний банк, депозит, строкові депозити, депозити до запитання, оборотність депозитів.

DOI [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-3\(89\)-83-90](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-3(89)-83-90)

* **Тришак Лідія Степанівна**, доцент кафедри фінансів Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (м. Івано-Франківськ), кандидат економічних наук, доцент.
ORCID 0000-0002-3605-8672

** **Ромашко Олександра Михайлівна**, доцент кафедри фінансів Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (м. Івано-Франківськ), кандидат економічних наук.
ORCID 0000-0001-7560-2733

*** **Крихівська Наталія Олегівна**, асистент кафедри фінансів Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (м. Івано-Франківськ), кандидат економічних наук.
ORCID 0000-0001-6807-0177

Current Issues of Stability of the State-Owned Banks Deposit Base

The effectiveness of the functioning of the banking system of any state is determined by the sufficiency of the resource base, mainly formed from deposit sources. The purpose of the article is to assess the state and development trends of the deposit base of state commercial banks of Ukraine, which are the four largest banking institutions in terms of assets and liabilities. The concept of a deposit was highlighted and three basic approaches to the interpretation of this definition were identified. The assessment of the deposit activities of state-owned banks in terms of volume and structure during 2017-2019 was carried out. The results of the analysis show a positive trend towards an increase in the value of deposit resources of all state-owned banks, except for JSC "Ukreximbank". For the stability of the resource base of commercial banks, the dominance of the share of term deposit funds over demand deposits is necessary. During 2017-2019 such dominance took place in JSC "State Savings Bank of Ukraine" and JSC "Ukreximbank". The problems of balancing the structure of deposit resources by the terms of attraction were found in JSC CB "Privatbank" and JSC "Ukrgasbank". As is known a qualitative assessment of the stability of deposit operations is possible only when analyzing a set of relative analytical coefficients. So, the article presents the main indicators that can be used to analyze the effectiveness of the use of attracted resources by banking institutions. Based on the analysis of indicators for assessing term and current deposits, the features of the functioning of the market for deposits of state-owned banks during 2019 were characterized. It was determined that the positive dynamics in the organization of the deposit activities of Ukrainian state banks is the result of an effective deposit policy. Even with low deposit rates, the volume of the deposit portfolio has increased in recent years, which indicates a gradual restoration of the confidence of depositors in the domestic banking system.

Keywords: state bank, deposit, time deposits, demand deposits, deposit turnover.

Постановка проблеми. Ефективність функціонування банківської системи будь-якої держави визначається достатністю їх ресурсної бази, яка, в основному, формується за рахунок мобілізації заощаджень домогосподарств та підприємницьких структур, тобто з депозитних джерел. Саме сприяння залученню заощаджень фізичних та юридичних осіб для подальшого ефективного їх спрямування в економіку виступає основною функцією банківських установ. При цьому дуже важливим залишається питання стабільності депозитної бази, тобто залучення оптимальної величини депозитного портфеля на визначений термін.

Оскільки за даними НБУ ТОП-4 банків за рівнем активів та зобов'язань становлять саме державні банки, то дослідження сучасного стану депозитного ринку банківського сектору в Україні має вагомий теоретико-практичний значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню окремих питань теорії та практики формування депозитної бази банків присвячені праці багатьох зарубіжних та вітчизняних вчених. Серед вітчизняних науковців окреслену проблематику досліджували такі автори, як: А. Череп, О. Андросова [1], Р. Тиркало [2] та О. Петрук [3], які у своїх напрацюваннях основну увагу приділяли вивченню

підходів до сутності депозиту та його змістового наповнення. Питання ресурсного забезпечення банку та класифікації банківських ресурсів розглядали С. Князь та М. Горун у праці [4], де подано розширену класифікацію банківських ресурсів за сутнісними ознаками та визначено основні напрями акумулювання та використання депозитних коштів. А. Герасимович, М. Алексеєнко, І. Парасій-Вергуненко [5] висвітлювали проблеми формування банками депозитних ресурсів, методи управління ними, напрями активізації депозитної діяльності банків.

Однак, питання забезпечення стабільності депозитної бази банківських установ, зокрема державної форми власності, недостатньо висвітлені у науковій літературі.

Метою статті є оцінка стану та тенденцій розвитку депозитної бази державних комерційних банків України, які входять до четвірки найбільших банківських установ за рівнем активів та зобов'язань.

Методологія дослідження. Дослідження базується на використанні загальнонаукових методів аналізу і синтезу, індукції і дедукції, що були застосовані при уточненні понятійного апарату, а саме виокремленню підходів до трактування сутності депозиту. Метод аналітичного групування, коефіцієнтний та

порівняльний аналіз були використані при дослідженні та здійсненні моніторингу депозитної діяльності державних банків України.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти з питань функціонування банківських інститутів в Україні, статистичні матеріали Національного банку України, окремих комерційних банків, а також публікації вітчизняних

авторів, що складало передумови для комплексного аналізу депозитної діяльності державних комерційних банків України.

Виклад основного матеріалу. Весь час українська держава володіла кількома державними банками – від двох у 2000-х роках до семи у 2013-2014 роках. Основні причини створення та ризики державних банків згруповано у табл. 1.

Таблиця 1

Причини створення та ризики державних банків

Причини створення державних банків	Ризики та мінуси державних банків
1. Націоналізація приватних банків для порятунку економіки й фінансової системи	1. Широке використання у політичних цілях: для кредитування політично пов'язаного бізнесу, політичних союзників і населення під вибори.
2. Фінансове оздоровлення несистемних банків для порятунку їх від банкрутства.	2. Кредитування неефективних підприємств
3. Реалізація різноманітних цілей з економічного розвитку, які не завжди кредитують приватні банки.	3. Державні банки мають нижчі стимули до конкуренції
4. Виконання соціальних функцій	4. Симптом недорозвинутості
5. Забезпечення більш рівномірного розподілу кредитів протягом ділового циклу	

Джерело: розроблено авторами на основі [6].

Зараз в Україні функціонує чотири банки з державним капіталом. АТ «Ощадбанк» і АТ «Укресімбанк» були державними з самого початку. АБ «Укргазбанк» став державним в результаті до капіталізації в 2009 році. Частка акцій держави в ПАТ АБ «Укргазбанк» становить 94,9 % [7]. Щодо АТ КБ «ПриватБанк», то він став державним в грудні 2016-го року внаслідок націоналізації і докапіталізації «з метою уникнення системної загрози для економіки країни та мінімізації збитків держави» [6].

Для комерційних банків будь-якої форми власності залучення коштів на депозитні рахунки є основним джерелом формування ресурсів для здійснення активних операцій, а для населення та юридичних осіб вкладання коштів на депозит у банківську установу є менш ризикованим інструментом порівняно з іншими способами інвестування.

В нормативно-правовій базі, а саме в Законі України «Про банки та банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. № 2121-III, наведено наступне визначення: вклад (депозит) – це кошти в готівковій

або у безготівковій формі, у валюті України або в іноземній валюті, які розміщені клієнтами на їх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору [8]. Уточнення даного терміну подано в Положенні «Про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами» [9], а саме доповнено, що депозит може бути внесено банківськими металами.

Опрацювання наукових джерел дає змогу виділити три базисні підходи до трактування дефініції «депозит» (табл. 2).

Проведений аналіз літературних джерел дозволив систематизувати та узагальнити найбільш вживані трактування даної категорії (рис. 1).

Зауважимо, що після націоналізації АТ КБ «Приватбанк» державні банки займають провідні позиції на ринку за величиною не тільки активів, але й депозитів, що підтверджують подані нижче статистичні дані (табл. 3).

Таблиця 2

Підходи щодо сутності поняття «депозит» з погляду окремих авторів

№	Сутність	Автор, джерело
1	грошові кошти передані до банку для зберігання на визначених умовах	А.В. Череп, О.Ф. Андросова [1], Р.І. Тиркало [2]
2	зобов'язання банку за тимчасово залученими коштами за відповідну плату	А.М. Герасимович, М.Д. Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуненко [5]
3	кошти, що надаються в управління банку на чітко визначений термін та під відсотки	С.В. Князь, М.В. Горун [4], О.М. Петрук [3]

Джерело: узагальнено авторами.

Рис. 1. Узагальнення та модифікація поглядів вчених щодо базису сутності поняття «депозит»
Джерело: побудовано авторами.

Таблиця 3

Кошти клієнтів державних банків

Банк	На 31.12.16 млн. грн.	На 31.12.17 млн. грн.	На 31.12.18 млн. грн.	На 31.12.19 млн. грн.	Частка на ринку, на 31.12.19	Ринкова позиція, на 31.12.19
Ощадбанк	145586,2	150151,2	154016,5	202143	18,77	2
Укрексімбанк	85792,1	90503,6	82164,9	77127,3	7,16	4
Укргазбанк	46180,9	60646,1	65121,9	103351,6	9,59	3
Приватбанк	180656	212167	231055	240621	22,34	1

Джерело: складено та пораховано авторами за [7, 10, 11, 12].

Величина залучених коштів клієнтів на поточні та строкові рахунки мала тенденцію до зростання в усіх державних банках, окрім АТ «Укрексімбанк». В абсолютному розмірі найбільшим депозитним портфелем володіє АТ КБ «ПриватБанк», на другому місці – АТ «Ощадбанк», третьому – АТ «Укрексімбанк» і на останньому ПАТ АБ «Укргазбанк». Найбільший відносний приріст депозитного портфеля спостерігаємо щодо ПАТ АБ «Укргазбанк», оскільки кошти клієнтів протягом періоду дослідження зросли більше ніж в 2,2 рази, в АТ «Ощадбанк» та АТ КБ «ПриватБанк» приріст склав 38,9 % та 33,2 % відповідно, а в АТ «Укрексімбанк» відбулось скорочення на 10,1 %.

Таким чином, на кінець 2020 року держані банки в Україні представляють ТОП-4 на ринку депозитних ресурсів і в них зосереджено майже 58 % загальної суми депозитних коштів.

Для стабільності ресурсної бази комерційних банків необхідно домінування частки строкових депозитних коштів над вкладками до запитання, що

протягом 2017-2019 років мало місце у АТ «Ощадбанк» та АТ «Укрексімбанк» (рис. 2-5).

Щодо структури депозитного портфеля державних комерційних банків України протягом 2017-2019 років, то вона була досить динамічною і характеризувалася тим, що:

- найбільша частка строкових депозитів була залучена в АТ «Укрексімбанк», проте скорочення обсягів строкових вкладів суб'єктів господарювання на 30,8 % призвело до зниження питомої ваги від 70,2 % до 63,2 % у загальній структурі депозитного портфеля;

- щодо АТ КБ «Приватбанк» зауважимо значне скорочення частки строкових депозитів від 74,1 % до 45,6 %;

- частка строкових депозитів АТ «Ощадбанк» та АТ «Укргазбанк» змінювалася стрибкоподібно. Проте, лише в ощадному банку на кінець аналізованого періоду спостерігається зростання частки до рівня 54,1 %;

- найменшу питому вагу строкових депозитів спостерігаємо в АБ «Укргазбанк».

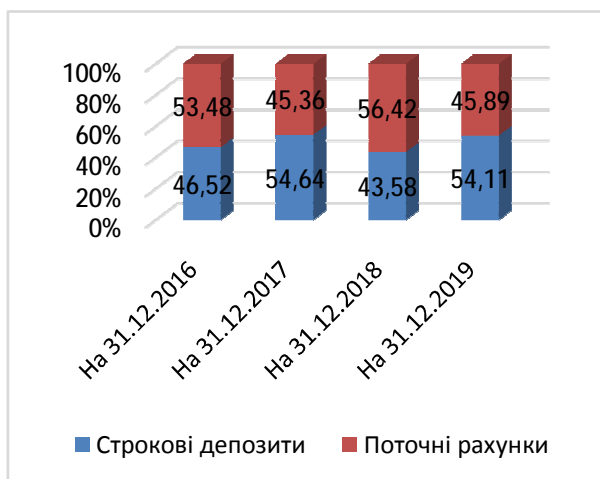

Рис. 2. Структура депозитного портфеля АТ «Ощадбанк»

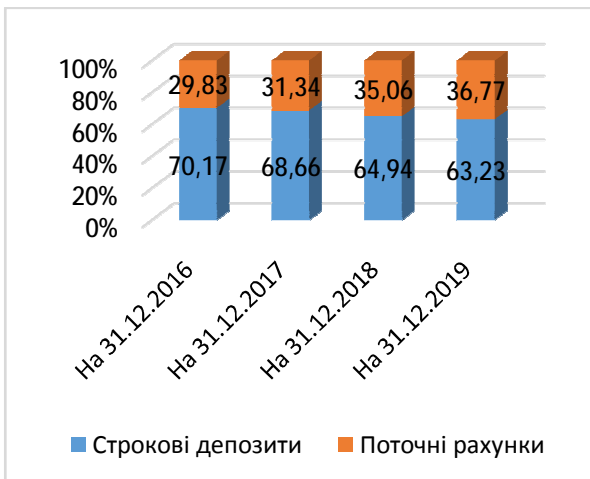

Рис. 3. Структура депозитного портфеля АТ «Укрексімбанк»

Рис. 4. Структура депозитного портфеля АТ «Укргазбанк»

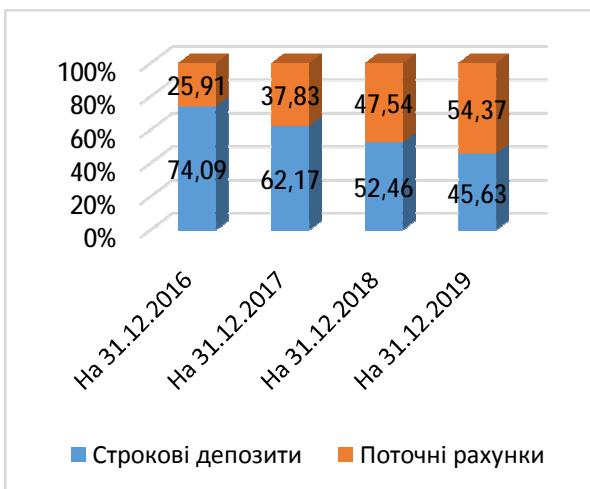

Рис. 5. Структура депозитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк»

Джерело: [7, 10, 11, 12].

Зазначені тренди свідчать про ефективну політику банківських установ стосовно залучення клієнтів, яка веде до зростання дешевих ресурсів банку, та належну роботу з формування стабільної частини ресурсів банків.

Для якісної оцінки стабільності депозитних операцій банківської установи доцільно провести розрахунок та аналіз сукупності відносних аналітичних показників, формули яких подано в табл. 4.

Таблиця 4

Формули розрахунку основних показників аналізу строкових депозитів та депозитів до запитання

Назва показника	Формула для розрахунку	Одиниці розмірності	Економічний зміст показника
1	2	3	4
1. оборотність депозитних вкладень	відношення дебетового обороту до середніх залишків депозитів	оберти	Кількість оборотів, що здійснюють депозитні вкладення за певний період часу
2. тривалість одного обороту депозитних вкладень	відношення тривалості періоду в днях до оборотності депозитних вкладень	дні	Середній термін зберігання вкладених коштів
3. рівень осідання депозитних вкладень	відношення різниці залишку депозитних вкладень на кінець періоду і залишку депозитних вкладень на початок періоду до кредитового обороту	грн./грн.	Приплив (+) / відплив (-) коштів на депозит-них рахунках

1		2	3	4
4. коефіцієнт нестабільності депозитів	строкових депозитів	відношення суми достроково вилучених депозитів до загальної суми депозитів	–	Частка достроково вилучених депозитів
	депозитів до запитання	відношення різниці максимального та мінімального залишку депозитів до середнього залишку депозитів	–	Рівень нестабільної частини депозитів до запитання
5. коефіцієнт стабільності депозитів		різниця між одиницею та коефіцієнтом нестабільності	–	Частина ресурсів, які можна використати для активних операцій
6. коефіцієнт використання строкових депозитів		відношення середніх залишків кредитних вкладень до середніх залишків депозитів	–	Частка депозитів, яка розміщена у кредити. Якщо коефіцієнт вище 75 % – банк здійснює агресивну кредитну політику, якщо менше 65 % – пасивну
7. відносна витратність депозитів		відношення процентних витрат за депозитними вкладеннями до середніх залишків депозитних вкладень	–	Витрати банку на кожну грн. залучених депозитів. Фактично це середньозважена процентна ставка за депозитами

Джерело: сформовано та удосконалено авторами з урахуванням [5, 13].

Наведені показники відповідають таким вимогам:
– характеризуються простим алгоритмом розрахунку;

– є максимально відомими (як науковцям, так і практичним працівникам) та інформативними (надають уявлення про загальну картину ефективності здійснення депозитної політики);

– дають можливість проводити порівняльну оцінку в часі (одного комерційного банку за ряд періодів) та просторі (порівняння коефіцієнтів різних банківських установ).

Проте, більшість показників не можливо порівняти на основі офіційних публічних даних

банківських установ, оскільки для їх розрахунку потрібно дебетово-кредитові обороти, суми достроково вилучених депозитів. Згідно постанови НБУ від 15.02.2018 р. № 11 комерційні банки зобов'язані висвітлювати інформацію про сальдово-оборотний баланс [14], тому з другого кварталу 2018 року стало можливим проведення аналізу більшості показників стабільності депозитних ресурсів.

Результати розрахунків показників ефективності здійснення державними банками депозитних операцій упродовж чотирьох кварталів 2019 року представлено в табл. 5-8.

Таблиця 5

Показники аналізу депозитів АТ «Ощадбанк» упродовж 2019 року

Показники	Строкові депозити				Поточні рахунки			
	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.
Оборотність депозитних вкладень, об.	0,4100	0,3501	0,3696	0,3516	11,0756	9,5982	10,8184	12,8381
Тривалість одного обороту, дні	219	260	249	262	8	9	9	7
Рівень осідання депозитних вкладень, грн. / грн.	0,1049	0,0352	0,0018	0,0409	0,0035	0,0012	0,0001	0,0011
Коефіцієнт використання депозитів	0,7603	0,7350	0,7190	0,7072	-	-	-	-
Відносна витратність депозитів	0,0220	0,0221	0,0234	0,0220	0,0058	0,0085	0,0074	0,0056

Джерело: складено та пороховано авторами за [10].

Таблиця 6

Показники аналізу депозитів АТ «Укресімбанк» упродовж 2019 року

Показники	Строкові депозити				Поточні рахунки			
	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.
Оборотність депозитних вкладень, об.	1,3994	0,8716	0,8796	0,9511	0,9667	1,0074	0,8073	0,7693
Тривалість одного обороту, дні	64	104	105	97	93	90	114	120
Рівень осідання депозитних вкладень, грн. / грн.	0,0230	-0,0199	-0,0909	-0,0161	0,0083	0,0849	-0,0881	-0,0309
Коефіцієнт використання депозитів	1,3089	1,2500	1,2530	1,1811	-	-	-	-
Відносна витратність депозитів	0,0228	0,0145	0,0140	0,0147	0,0129	0,0110	0,0189	0,0072

Джерело: складено та пороховано авторами за [11].

Показники аналізу депозитів АТ «Приватбанк» упродовж 2019 року

Показники	Строкові депозити				Поточні рахунки			
	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.
Оборотність депозитних вкладень, об	0,6025	0,6272	1,5847	0,6848	10,7681	12,6781	13,5092	13,5670
Тривалість одного обороту, дні	149	145	58	134	8	7	7	7
Рівень осідання депозитних вкладень, грн. / грн.	-0,0484	-0,1085	-0,0036	0,0208	0,0063	0,0013	-0,0037	-0,0025
Коефіцієнт використання депозитів	0,4331	0,4819	0,5262	0,5410	-	-	-	-
Відносна витратність депозитів	0,0185	0,0286	0,0313	0,0224	0,0056	0,0133	0,0113	0,0077

Джерело: складено та пороховано авторами за [12].

Таблиця 8

Показники аналізу депозитів АТ «Укргазбанк» упродовж 2019 року

Показники	Строкові депозити				Поточні рахунки			
	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.
Оборотність депозитних вкладень, об	3,8447	3,0234	3,1232	3,8858	14,6397	12,5018	17,1912	16,8871
Тривалість одного обороту, дні	23	30	29	24	6	7	5	5
Рівень осідання депозитних вкладень, грн. / грн.	0,0278	-0,0029	0,0182	-0,0198	0,0072	-0,0007	0,0033	-0,0046
Коефіцієнт використання депозитів	1,1268	1,0269	0,9980	0,9803	-	-	-	-
Відносна витратність депозитів	0,0222	0,0273	0,0230	0,0228	0,0159	0,0140	0,0160	0,0154

Джерело: складено та пороховано авторами за [7].

Проведений аналіз строкових депозитів, які характеризуються стабільністю і зручністю в банківському плануванні, дозволив виявити основні особливості та тенденції, а саме:

– швидкість оборотності строкових депозитних вкладів упродовж аналізованого періоду уповільнилась у всіх банківських установах, крім АТ КБ «Приватбанк». Це є, безумовно, позитивною тенденцією і сприяло підвищенню ліквідності банківських установ та вивільненню кредитних ресурсів з обороту. Найменша оборотність депозитних вкладів відзначена у АТ «Ощадбанк», а найбільша – АТ «Укргазбанк»;

– сповільнення оборотності строкових вкладів призвело до збільшення терміну зберігання депозитних ресурсів на строкових рахунках, що дало змогу банкам вкладати ці ресурси в більш довгострокові кредити. Відповідно в АТ «Ощадбанк» середній термін залучення депозитів становить 7-8 місяців, а в АТ «Укргазбанк» – менше 1 місяця;

– з аналізу коефіцієнта осідання коштів на строкових депозитних рахунках видно, що лише в АТ «Ощадбанк» на кожну гривню, що надійшла у депозитні вклади фізичних та юридичних осіб на рахунках банку осідало (залишалось) 0,2-10,5 коп. У всіх інших банках відбувався вплив коштів;

– коефіцієнт використання депозитів, який характеризує ефективність використання банківською установою депозитних операцій, у ПАТ КБ «ПриватБанк» є низьким, що свідчить про те, що банківська установа проводить пасивну кредитну політику. АТ «Укргазбанк» та АТ «Укрексімбанк» проводять ризиковану агресивну

кредитну політику, і лише АТ «Ощадбанк» має оптимальний рівень співвідношення кредитного та депозитного портфеля;

– аналіз відносної вартості депозитів, який проводиться за коефіцієнтом витратності, показав, що витратність депозитів мала тенденцію до зниження від 2,3 % до 1,5 % лише у АТ «Укрексімбанк». В АТ «Ощадбанк» рівень витратності протягом усього аналізованого періоду характеризувався стабільністю на рівні 2,2 %.

Залишки коштів на поточних рахунках клієнтів, тобто депозити до запитання також є важливою складовою ресурсної бази банку. Показники оцінки даного виду ресурсів характеризувалися наступним:

– оборотність депозитів до запитання у всіх досліджуваних банків значно більша, ніж оборотність строкових депозитів, крім АТ «Укрексімбанк». Упродовж 2019 року відбулося сповільнення оборотності цього виду ресурсів в АТ КБ «Приватбанк» та АТ «Укргазбанк»;

– тривалість одного депозитного обороту онкольних депозитів коливається в межах 5-10 днів. Проте в АТ «Укрексімбанк» внаслідок значних залишків на рахунках юридичних осіб тривалість одного депозитного обороту становить 3-4 місяці. Крім того, помітна тенденція до зменшення тривалості одного обороту даного виду ресурсів;

– аналогічно до строкових депозитів у всіх банках, крім АТ «Ощадбанк», відбувався вплив коштів з поточних рахунків;

– витратність депозитів до запитання не перевищує 1,5 %.

Висновки. Проведений аналіз депозитної бази державних банків дає змогу оцінити можливі резерви та знайти напрями підвищення ефективності депозитної політики досліджуваних комерційних банків. Оскільки довгострокові ресурси банківським установам залучати складніше, то це викликає певні проблеми короткострокової ліквідності для вирішення яких необхідно вводити в дію ефективні програми залучення ресурсів, які були збалансованими за термінами і обсягами депозитного портфеля, тобто дотримуватися основних принципів проведення депозитних операцій. Проведений аналіз підтвердив, що значна частка депозитних ресурсів надходить саме на поточні рахунки клієнтів банку. Проблеми збалансування структури депозитних ресурсів за термінами залучення виявлено у АТ КБ «Приватбанк» та АТ «Укргазбанк».

Загалом результати проведеного дослідження демонструють позитивну динаміку в організації депозитної діяльності українських державних банків, що є результатом проведення ефективної депозитної політики. Навіть при низьких одноцифрових депозитних ставках обсяг депозитного портфеля за останні роки збільшився, що свідчить про поступове відновлення довіри клієнтів-вкладників до банківської системи.

4 Список використаних джерел

1. Череп А. В., Андросова О. Ф. Банківські операції: навч. посіб. Київ: Кондор, 2008. 410 с.
2. Тиркало Р. І. Банківська справа: навчальний посібник / за ред. Р. І. Тиркала. Тернопіль: Kart-blansh, 2001. 314 с.
3. Петрук О. М. Банківська справа: навчальний посібник / за ред. Ф. Бутинця. Київ: Кондор, 2004. 461 с.
4. Князь С. В., Горун М. В. Депозит як основне джерело банківських ресурсів. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2013. Вип. 1. С. 164-168. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2013_1_32 (дата звернення: 05.09.2020)
5. Герасимович А. М., Алексеєнко М. Д., Парасій-Вергуненко І. М. та ін. Аналіз банківської діяльності: підручник. 2-ге вид., без змін. Київ: КНЕУ, 2006. 600 с.
6. Від Ощад до Привату: як країна отримала свої державні банки і чому хоче їх продати. 15 липня 2019. URL: <https://voxukraine.org/uk/vid-osshadu-do-privatu-yak-krayina-otrimala-svoyi-derzhavni-banki-i-chomu-hoche-yih-prodati> (дата звернення: 03.09.2020)
7. Офіційний сайт АБ «Укргазбанк». URL: <https://www.ukrgasbank.com> (дата звернення: 03.09.2020)
8. Про банки та банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 р. № 2121-III (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (дата звернення: 03.09.2020)
9. Про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами: Постанова Правління Національного банку України від 3.12.2003 р. № 516. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03> (дата звернення: 03.09.2020)
10. Офіційний сайт АТ «Ощадний банк України». URL: <https://www.oschadbank.ua> (дата звернення: 03.09.2020)

11. Офіційний сайт АТ «Укресімбанк». URL: <https://www.eximb.com> (дата звернення: 03.09.2020)
12. Офіційний сайт АТ КБ «Приватбанк». URL: <https://privatbank.ua> (дата звернення: 03.09.2020)
13. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності. К.: Центр учбової літератури, 2008. 486 с.
14. Про встановлення переліку інформації, що підлягає обов'язковому опублікуванню банками України: Постанова Правління Національного банку України від 15.02.2018 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011500-18#Text> (дата звернення: 03.09.2020)

4 References

1. Cherep, A. V., Androsova, O. F. (2008). *Bankivskji operaciji [Banking operations]*. Kyiv: Kondor.
2. Tyrkalo, R. I. (2001). *Bankivsjka sprava [Banking]*. Ternopil: Kart-blansh.
3. Petruk, O. M. (2004). *Bankivsjka sprava [Banking]*. Kyiv: Kondor.
4. Knjazj, C. V., Ghorun, M. V. (2013). *Depozyt jak osnovne dzherelo bankivsjkykh resursiv [Deposit as the main source of bank resources]*. *Visnyk Universytetu bankivskojji spravy Nacionaljnogho banku Ukrainy*, (1), 164-168. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2013_1_32
5. Gherasymovych, A. M., Aleksejenko, M. D., Parasij-Verghunencko, I. M. (2006). *Analiz bankivskojji dijaljnosti [Analysis of banking]*. Kyiv: KNEU.
6. *Vid Oshhadu do Pryvatu [From Oschad to Privat: how the country got its state-owned banks and why it wants to sell them]*. (July 15, 2019). Retrieved from <https://voxukraine.org/uk/vid-osshadu-do-privatu-yak-krayina-otrimala-svoyi-derzhavni-banki-i-chomu-hoche-yih-prodati/>
7. Official site of JSB "Ukrgasbank". Retrieved from <https://www.ukrgasbank.com>
8. Verkhovna Rada Ukrainy. (2000). *Pro banky ta bankivsjku dijaljnistj [About banks and banking activities]*. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
9. Pravlinnja Nacionaljnogho banku Ukrajinjy. (2003). *Pro porjadok zdijsnennja bankamy Ukrajinjy vkladnykh (depozytnykh) operacij z jurydychnymy i fizychnymy osobamy [On the procedure for banks of Ukraine to carry out deposit operations with legal entities and individuals]*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03>
10. Official site of JSC "State Savings Bank of Ukraine". Retrieved from <https://www.oschadbank.ua>
11. Official site of JSC "Ukreximbank". Retrieved from <https://www.eximb.com>
12. Official site of JSC CB "Privatbank". Retrieved from <https://privatbank.ua>
13. Kosova, T. D. (2008). *Analiz bankivskojji dijaljnosti [Analysis of banking activities]*. Kyiv: Centr uchbovoji literatury.
14. Pravlinnja Nacionaljnogho banku Ukrajinjy. (2018). *Pro vstanovlennja pereliku informaciji, shho pidljaghaje obovjazkovomu opublikuvannju bankamy Ukrajinjy [On establishing a list of information that is subject to mandatory publication by banks of Ukraine]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011500-18#Text>